5/2017

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Інституту законодавства Верховної Ради України

The Scientific Papers

of the Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine

ЗМІСТ

ПРАВО

Конституційне та муніципальне право

Антонова О. Р. Конституційно-правові основи участі Президента України у регулюванні шлюбу і сім'ї 7

Миколаєнко Ю. І. Правовідносини як основна форма механізму реалізації прав людини на свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні 11

Господарське право, господарсько-процесуальне право

Нескороджена Л. Л. До питання визначення понять «електронний бізнес», «електронна комерція», «електронна торгівля» 17

Кримінальне право і кримінальний процес

Барабаш М. В. Проблемні питання оформлення результатів підготовчого судового провадження в кримінальному процесі України 22

Міжнародне право

Караваєв В. С. Можливості протидії російській агресії на рівні ООН 28

Мадзігон Н. В. Міжнародне гуманітарне право як частина національного права 32

Пасічник Я. С. Нормативне закріплення права на освіту в джерелах міжнародного права 36

Фалалєєва Л. Г. Концептуальні засади Ніццького договору та Хартії Європейського Союзу про основоположні права 41

ЕКОНОМІКА

Гнатьєва Т. М., Давидюк О. О. Механізм забезпечення комплементарності захисту економічних інтересів аграрного виробництва 49

Gryshova I. Yu., Shestakovska T. L. The Economic Measurement of Convergence of Institutional Impact on the Sustainability of Development of Domestic Enterprises 61

Левіна-Костюк М. О., Негоденко В. С. Екологічна безпека продуктів агропродовольчої сфери 66

Мандибура В. О., Хижняк В. О. Проблеми забезпечення адекватної економічної відповідальності бізнесу за порушення прав споживачів 74

Ніколюк О. В., Нечипоренко Б. А. Особливості оподаткування малого бізнесу у контексті євроінтеграції 90

Шомникова А. В. Зарубіжний досвід організації та планування інфраструктури ринку медичних послуг 95

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Батракова Т. І., Федоркін Д. В. Особливості формування державного механізму управління екологічною безпекою аграрного виробництва 105

Дяченко О. П. Запобігання поширенню сучасних тенденцій розвитку тіньової економіки з позиції ефективного державного управління 114

Ляпін Д. В. Проблеми та пріоритети розвитку регуляторної політики України 120

Мануілова К. В. Ознаки децентралізації та централізації публічної влади: проблема вибору 128

Матвієнко Р. В. Проблеми та стратегічні орієнтири функціонування фінансово-кредитного механізму державного регулювання розвитку аграрного виробництва в Україні 133

Процiв О. Р. Вплив корупції на державне управління галуззю мисливського господарства Галичини кінця XIX – початку XX ст. 139

ОГЛЯДИ, РЕЦЕНЗІЇ

Фурса С. Я. Про міжнародне сімейне право фахово і компетентно 144

CONTENT

LAW

Constitutional and Municipal Law

Antonova O. P. The constitutional and legal mechanism of the participation of the President of Ukraine in the regulation of issues of the slave and family 7

Mykolaenko Y. I. Legal relationships as the basic form of the mechanism for the implementation of human rights to freedom of movement and free choice of place of residence in Ukraine 11

Economic Law, Law of Commercial procedure

Neskorodzhena L. L. To the definition of the concepts of «electronic business», «electronic commerce» and «electronic trade» 17

Criminal Law and Criminal Process

Barabash M. V. Problem questions of registration of results of the preparatory legal proceeding are in criminal procedure of Ukraine 22

International Law

Karavaiev V. S. The opportunities for the counteraction to Russian aggression at the UN level 28

Madzigon N. V. International Humanitarian Law as a Part of National Law 32

Pasichnyk I. S. Normative consolidation of the right to education in the sources of international law 36

Falalieieva L. G. Conceptual Foundations of the Treaty of Nice and the Charter of Fundamental Rights of the European Union 41

ECONOMICS

Hnatieva T. M., Davydyuk A. A. Mechanism of providing complexity of protection of economic interests of agricultural production 49

Gryshova I. Yu., Shestakovska T. L. The Economic Measurement of Convergence of Institutional Impact on the Sustainability of Development of Domestic Enterprises 61

Levina-Kostiuk M. O., Nehodenko V. S. Ecological safety of products of the agro-food sphere 66

Mandybura V. O., Khyzhnyak V. O. Problems of restoring adequate economic responsibility of business for violation of consumer rights 74

Nikoliuk O. V., Nechyporenko B. A. Features of small business taxation in the context of European integration 90

Shomnykova A. V. Foreign experience of organization and planning of medical services' market infrastructure 95

STATE ADMINISTRATION

Batrakova T. I., Fedorkin D. V. Features of the formation of a state mechanism for managing the environmental safety of agrarian production 105

Diachenko O. P. Prevention of extension of modern trends in the development of the non-governmental economy from the position of effective public administration 114

Lyapin D.V . Problems and priorities of Ukrainian regulatory policy development 120

Manuilova E. V. Signs of decentralization and centralization of public authority: the problem of choice 128

Matviienko R. V. Problems and strategic orientations of the functioning of the financial and credit mechanism of the state regulation of agricultural production development in the Ukraine 133

Protsiv O. R. Influence of corruption on the state management of the hunting economy branch of Galicia at the end of the 19th – beginning of the 20th century 139

REVIEWS

Fursa S. Ya. On international family law professionally and competently 144

Міжнародне право

УДК 341.123

Вадим Караваєв *

МОЖЛИВОСТІ ПРОТИДІЇ РОСІЙСЬКІЙ АГРЕСІЇ НА РІВНІ ООН

У статті розглядається проблема реалізації можливостей кваліфікації дій Російської Федерації на території України та вжиття відповідних заходів у межах Організації Об'єднаних Націй, що сприятиме ефективній протидії агресії РФ проти Української держави, а також відновленню її суверенітету та територіальної цілісності в межах кордонів, визнаних світовою спільнотою.

Ключові слова: агресія, юридична кваліфікація, гібридна війна, ООН.

Караваев В. С. Возможности противодействия российской агрессии на уровне ООН.

В статье рассматривается проблема реализации возможностей квалификации действий Российской Федерации на территории Украины и принятия соответствующих мер в рамках Организации Объединенных Наций, что будет способствовать эффективному противодействию агрессии РФ против Украинского государства, а также восстановлению его суверенитета и территориальной целостности в пределах границ, признанных мировым сообществом.

Ключевые слова: агрессия, юридическая квалификация, гибридная война, ООН.

Karavaiev V. S. The opportunities for the counteraction to Russian aggression at the UN level.

The article deals with the problem of realizing the opportunities for qualifying the actions of the Russian Federation in the territory of Ukraine and taking appropriate measures within the framework of the United Nations, which will help to effectively counter the Russian aggression against the Ukrainian state, as well as restore its sovereignty and territorial integrity within the borders recognized by the world community.

Keywords: aggression, legal qualification, hybrid war, UN.

В умовах триваючої російської агресії проти України й досі актуальним залишається питання належної реалізації потенціалу юридичної кваліфікації дій Російської Федерації на території нашої держави.

З огляду на стратегічні цілі агресора, активна фаза російської гібридної війни в Україні триватиме й надалі. Так, зокрема, підтримка збройного сепаратизму на сході України та цілеспрямоване порушення Мінських угод дозволяють РФ, з одного боку, знімати питання анексії Криму з порядку денного світової політики, змушуючи Україну та її союзників зосередитися передусім на врегулюванні конфлікту на територіях Донецької та Луганської областей, а також на подоланні наслідків цієї кризи, а з іншого – інституційно закріплюватися в анексованій АР Крим.

Окрім того, той формат закріплення в Конституції України спеціального правового режиму в окремих районах Донецької та Луганської областей, на якому наполягають Росія та її маріонеткові т. зв. «ДНР» і «ЛНР»[1], становитиме загрозу для сталого розвитку Української держави, її членства в ЄС і НАТО, а також постане інструментом впливу на політику України

[1] Зокрема, пропозиції т. зв. «ДНР» та «ЛНР» щодо зміни Конституції України загалом суперечать засадам функціонування унітарної держави й лише деякою мірою відповідають положенням Мінського «Комплексу заходів». Також відповідно до цих пропозицій пропонується закріпити на конституційному рівні позаблоковий (нейтральний) статус України. Крім того, раніше ватажок т. зв. «ДНР» О. Захарченко заявляв: «Якщо Україна почне готувати референдум про вступ до НАТО, то ДНР відразу вийде з Мінських угод і приступить до очищення всієї території Донбасу від київської окупації. Упевнений, що і багато інших регіонів України в цьому випадку вийдуть з її складу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dan-news.info/official/zayavlenie-glavy-dnr-zaxarchenko-o-perspektive-vstupleniya-ukrainy-v-nato.html

з боку Російської Федерації[1]. Враховуючи зазначене, агресія РФ проти України не лише триватиме, але й існує висока ймовірність ескалації конфлікту, а відтак – пошук дієвих механізмів протидії актам російської агресії залишається нагальним питанням.

Метою статті є виокремлення необхідних заходів задля реалізації на рівні ООН потенціалу кваліфікації дій Російської Федерації як актів агресії проти України.

Відповідно до норм міжнародного права, здійснення кваліфікації дій Росії як актів агресії проти України та застосування належних контрзаходів належить до компетенції таких органів Організації Об'єднаних Націй, як Рада Безпеки ООН і Міжнародний Суд ООН. Однак зловживання правом вето Російською Федерацією блокує будь-яке конструктивне рішення Радбезу ООН щодо питання її агресії проти України, а судовий процес у межах звернення Української держави до Міжнародного Суду ООН відносно порушення Росією її міжнародно-правових зобов'язань за низкою конвенцій може тривати роками.

Світова спільнота хоч і підтримала територіальну цілісність та суверенітет України й рішуче засудила протиправні дії Російської Федерації на території нашої держави, проте рішення міжнародних організацій є передусім політико-правовою оцінкою протиправних дій Російської Федерації на території Української держави та політичним визнанням скоєння актів агресії проти неї. Зокрема, на думку українських юристів, такі рішення прийняті політичними, а не юрисдикційними міжнародними органами, а тому становлять політичне визнання вчинення агресії проти України, яке може бути використане лише як один (хоча й істотний) доказ при реалізації юридичної відповідальності агресора [1].

Водночас необхідно зауважити, що такі рішення, по-перше, сприяли запровадженню контрзаходів (політичних та економічних санкцій) проти Російської Федерації, які в міжнародному праві постають інструментом забезпечення виконання зобов'язань щодо припинення міжнародно-протиправних діянь [2] та способом забезпечення реалізації міжнародно-правової відповідальності, а по-друге, деякою мірою унеможливлюють у майбутньому міжнародну легітимацію дій Росії на території України (насамперед, анексії Криму).

Окрім того, в Україні було прийнято низку нормативно-правових актів, що передбачають визнання на національному рівні Росії державою-агресором і надають частині територій України статусу окупованих територій внаслідок збройної агресії Російської Федерації. Така нормативна фіксація дозволяє українській стороні створити необхідне підґрунтя для юридичного та подальшого політичного визнання актів російської агресії на міжнародному рівні. Такі рішення Верховної Ради України створюють і належні правові підстави для підготовки консолідованої претензії до Російської Федерації про відшкодування завданих збитків внаслідок вчинення нею агресії, уможливлюють реалізацію законного права України на самооборону, а також створюють передумови для кваліфікації подій в Україні як збройного конфлікту міжнародного характеру, а не як внутрішнього збройного конфлікту (громадянської війни), на чому наполягає Російська Федерація.

Відповідно до ст. 39 Статуту ООН повноваженням щодо встановлення наявності актів агресії наділена Рада Безпеки ООН, яка, окрім визначення існування таких протиправних діянь, також надає рекомендації або вирішує те, які необхідно вжити заходи для підтримки або відновлення міжнародного миру й безпеки. До них належать заходи, які не пов'язані із використанням збройних сил, – повне або часткове припинення економічних відносин, залізничних, морських, повітряних, поштових, телеграфних, радіо або інших засобів сполучення, а також розрив дипломатичних відносин (ст. 41 Статуту ООН), та заходи, які передбачають дії демонстрації сили, блокаду й інші операції повітряних, морських або сухопутних сил членів ООН (ст. 42 Статуту ООН).

[1] Фактично Росія намагається реалізувати щодо України сценарій інтеграції Республіки Сербської до Боснії і Герцеговини. Так, на основі Дейтонських угод 1995 р. з'явилася Конституція Боснії і Герцеговини, яка закріпила спеціальний правовий статус території Республіки Сербської у складі Боснії і Герцеговини. Варто зазначити, що ця конституційна модель неодноразово піддавалася критиці у зв'язку із встановленням нею складної й неефективної системи влади, а також унеможливленням набуття Боснією і Герцеговиною членства в ЄС та НАТО. Окрім того, Президент Республіки Сербської М. Додік неодноразово наголошував на можливості виходу Республіки Сербської зі складу Боснії і Герцеговини.

Оскільки Російська Федерація є постійним членом Ради Безпеки ООН із можливістю ветувати практично будь-які рішення, то кваліфікація дій Росії як актів агресії проти України в межах цього органу ООН є доволі проблематичною, однак можливою. Для цього доцільно вжити один або кілька з таких заходів:

– ініціювати питання щодо неправомірності реалізації повноважень Російської Федерації в Раді Безпеці ООН у зв'язку із відсутністю правових підстав для перебрання Росією повноважень СРСР у РБ ООН та порушенням процедури набуття такого членства.

Оскільки припинення існування СРСР як держави є юридичним фактом, що підтверджує низка міжнародно-правових актів, застосування принципу континуїтету (продовження) щодо членства Російської Федерації в Організації Об'єднаних Націй є неправомірним. Крім того, Рішення Ради Глав Держав СНД [3], яке вважається підставою набуття членства Росії в ООН, є передусім політичною заявою, а не юридичним зобов'язанням. Зокрема, професор М. В. т.м енський зазначає, що «жодна з пострадянських країн не має на сьогодні будь-якого юридичного зобов'язання визнавати передачу до Росії відповідних своїх прав в ООН за правилами правонаступництва або за будь-якими іншими правилами. Україна і Білорусь, як члени ООН, ніколи не відмовлялися від правонаступництва щодо СРСР в Організації і завжди можуть повідомити про це, змусивши головні Органи ООН відреагувати згідно Статуту ООН» [4].

Також варто наголосити й на порушенні процедури набуття Російською Федерацією членства в ООН. Українські юристи зазначають, що «юридично процес «заміни» Радянського Союзу на Російську Федерацію в ООН не завершено. … Зайняття РФ місця в ООН і РБ ООН відбулося за відсутності ясного, очевидного та зрозумілого рішення головних органів ООН. … Заміна представництва держави – члена ООН в Організації на підставі резолюції ГА ООН 2758 створила важливий прецедент, що зобов'язує ООН юридично визначитися з долею належного представництва СРСР в ООН [4]. Так, зокрема, ст. 23 Статуту ООН передбачає входження до Ради Безпеки ООН саме СРСР, а не Російської Федерації (хоча й після розпаду Радянського Союзу до Статуту ООН вносилися зміни). Доцільно також зауважити, що на основі прийнятої Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 2758 (XXVI) від 25.10.1971 р. відбулася зміна постійного члена РБ ООН – Китайської Республіки на КНР. Натомість щодо представництва Російської Федерації в ООН Генасамблея ООН аналогічного рішення не приймала. Крім того, це питання навіть і не обговорювалося на рівні головних органів ООН (Генеральної Асамблеї, Ради Безпеки ООН, Шостого комітету);

– визнати Російську Федерацію як сторону, що бере участь у збройному конфлікті з Україною. А відповідно до п. 3 ст. 27 Статуту ООН член Ради Безпеки ООН як сторона, що бере участь у конфлікті, повинна утриматися від голосування при ухваленні рішення.

Зважаючи на те, що РФ не визнає себе стороною конфлікту, правову кваліфікацію дій Росії в АР Крим та на сході України може здійснити Міжнародний Суд ООН. Українській стороні доцільно ініціювати винесення Міжнародним Судом ООН консультативного висновку[1] щодо дій Російської Федерації за запитом Генеральної Асамблеї ООН. Крім того, варто підкреслити, що в експертних колах домінує думка щодо деякої безперспективності звернень України до Міжнародного Суду ООН [5]. Україні варто вивчати судову практику Міжнародного Суду ООН з розгляду аналогічних справ[2];

– здійснення кваліфікації дій Росії як актів агресії проти України на підставі Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 377 (V) «Єдність на користь миру» від 03.11.1950 р., відповідно до

[1] До прикладів винесення до певної міри аналогічних консультативних висновків Міжнародним Судом ООН можна, зокрема, віднести: 1) Консультативний висновок від 21 червня 1971 р., відповідно до якого присутність Південної Африки в Намібії Суд визнав незаконним і закликав до припинення окупації. Варто зазначити, що в 1990 р. Намібія отримала незалежність; 2) Консультативний висновок від 16 жовтня 1975 р. щодо належності Західної Сахари, який передбачив підстави для проведення референдуму з питання про самовизначення Західної Сахари під егідою ООН; 3) Консультативний висновок від 9 липня 2004 р. щодо правових наслідків будівництва стіни на окупованій палестинській території, що з позиції Суду є рівнозначним анексії; 4) Консультативний висновок від 22 липня 2010 р. щодо відповідності одностороннього проголошення незалежності Косово нормам міжнародного права.

[2] Наприклад, справа «Нікарагуа проти США», 27.06.1986 р. (щодо військової та воєнізованої діяльності в Нікарагуа); справа «Перу проти Чилі», 27.01.2014 р. (морська суперечка між Перу та Чилі); ініційована 24.04.2013 р. Болівією справа проти Чилі (щодо доступу до Тихого океану).

якої у разі скоєння актів агресії Генеральна Асамблея ООН «негайно розглядає це питання з метою надання необхідних рекомендацій членам ООН щодо колективних заходів, у тому числі – у разі порушення миру або акту агресії – застосування збройних сил для підтримки або відновлення міжнародного миру й безпеки» [6]. Варто зауважити, що прийняття цієї Резолюції у 1950 р. було зумовлено необхідністю протидіяти агресії Північної Кореї проти Південної Кореї в умовах ветування СРСР рішень Ради Безпеки ООН. За увесь час, починаючи з 1950 р., Резолюція 377 (V) застосовувалася 12 разів. Крім того, міжнародно-правова оцінка застосування цієї Резолюції була надана Міжнародним Судом ООН у своїх консультативних висновках (зокрема, у Консультативному висновку від 9 липня 2004 р. щодо правових наслідків будівництва стіни на окупованій палестинській території), відповідно до яких Резолюція 377 (V) і практика ООН, заснована на ній, не суперечать Статуту ООН.

Зокрема, реалізація механізму Резолюції 377 (V) уможливить розгортання в Україні міжнародної операції з підтримання миру та безпеки, введення міжнародного миротворчого контингенту на Донбас під егідою ООН;

– реформування Ради Безпеки ООН шляхом реалізації ініціативи обмеження права вето в РБ ООН. Зокрема, Верховний комісар ООН з прав людини Зейд Раад аль-Хусейн виступив із пропозицією обмежити право вето у випадках військових злочинів, злочинів проти людяності або геноциду [7]. Таку ініціативу підтримали Франція та Велика Британія, а Росія та США виступили проти обмеження права вето постійних членів РБ ООН [8]. Раніше заступник глави Адміністрації Президента України К. Єлісєєв повідомляв, що ініціативу щодо обмеження права вето в Раді безпеки ООН підтримують уже більше ста країн – учасниць Організації Об'єднаних Націй [9].

Крім того, варто розглянути можливість ініціювання розробки плану врегулювання ситуації на українському сході та в Криму під егідою ООН. Зокрема, таким прикладом на рівні ідеї (але не змісту) може слугувати План [10] Генерального секретаря ООН Кофі Аннана щодо врегулювання кіпрського питання.

Висновки та рекомендації. Із метою реалізації на рівні ООН потенціалу кваліфікації дій Російської Федерації як актів агресії проти України необхідно вжити таких заходів:

– для здійснення належної кваліфікації дій Росії на рівні Ради Безпеки ООН та вжиття нею відповідних заходів (зокрема, запровадження санкцій) доцільно: ініціювати шляхом звернення Президента України до Секретаря Генеральної Асамблеї ООН питання щодо неправомірності реалізації повноважень Російської Федерації в Раді Безпеці ООН у зв'язку із відсутністю правових підстав для перебрання Росією повноважень СРСР у Раді Безпеці ООН та порушенням процедури набуття такого членства; або визнати Російську Федерацію стороною збройного конфлікту з Україною; або реалізувати ініціативу обмеження права вето в Раді Безпеки ООН;

– у контексті неправомірності застосування принципу континуїтету щодо членства Російської Федерації в Організації Об'єднаних Націй доцільно підготувати проект резолюції Генеральної Асамблеї ООН, який передбачатиме створення спеціальної комісії для вивчення питання правових підстав і дотримання процедури набуття членства РФ у Раді Безпеці ООН та в ООН загалом, а також ініціювання винесення консультативного висновку Міжнародним Судом ООН стосовно цього питання;

– ініціювати винесення Міжнародним Судом ООН консультативного висновку щодо дій Російської Федерації на території Української держави (шляхом звернення до Генеральної асамблеї ООН щодо ініціювання останньою цієї процедури). Окрім того, Україні доцільно вивчити судову практику Міжнародного Суду ООН з розгляду аналогічних справ: Консультативний висновок від 9 липня 2004 р. (щодо правових наслідків будівництва Ізраїлем стіни на окупованій палестинській території); Консультативний висновок від 21 червня 1971 р. (щодо присутності Південної Африки в Намібії); справу «Нікарагуа проти США», 27.06.1986 р. (щодо військової та воєнізованої діяльності в Нікарагуа); справу «Перу проти Чилі», 27.01.2014 р. (морська суперечка між Перу та Чилі); ініційовану 24.04.2013 р. Болівією справу проти Чилі (щодо доступу до Тихого океану тощо);

– розглянути можливість використання механізму Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 377 (V) «Єдність на користь миру» від 03.11.1950 р. щодо здійснення кваліфікації дій

Росії в Україні й надання необхідних рекомендацій членам ООН щодо колективних заходів, зокрема й щодо можливого розгортання в Україні міжнародної операції з підтримання миру та безпеки задля забезпечення ефективної імплементації «Мінських домовленостей»;

– розглянути можливість ініціювання розробки плану врегулювання ситуації в окремих районах Донецької та Луганської областей та в АР Крим під егідою ООН.

Список використаних джерел:

1. Чалий О. Стратегія юридичного опору російській агресії [Електронний ресурс] / Чалий О., Малиновський О. – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/internal/strategiya-yuridichnogo-oporu-rosiyskiy-agresiyi-.html.

2. Проект статей об ответственности государств за международно-противоправные деяния / Организация Объединенных Наций. Доклад Комиссии международного права. Пятьдесят третья сессия (23 апреля – 1 июня и 2 июля – 10 августа 2001 года) // Генеральная ассамблея. Официальные отчеты пятьдесят шестой сессии. Дополнение № 10 (A/56/10).

3. Рішення Ради Глав Держав Співдружності Незалежних Держав [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/997_217.

4. Бурменський М. В. Міжнародно-правові проблеми постійного членства Російської Федерації в Раді Безпеки ООН / М. В. Бурменський // Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. – 2014. – № 1. – С. 208 – 221.

5. Задорожній О. Юрисдикція МС ООН щодо подій в Україні [Електронний ресурс] / О. Задорожній. – Режим доступу: http://espreso.tv/blogs/2014/07/09/yurysdykciya_ms_oon_schodo_podiy_v_ukrayini.

6. Ст. 1 Резолюції 377 (V) Генеральної Асамблеї ООН «Єдність на користь миру» від 03.11.1950 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_600

7. Комісар ООН з прав людини закликає Раду безпеки обмежити право вето через Сирію [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.radiosvoboda.org/a/news/28031539.html.

8. У США та Росії висловилися проти зміни права вето в Радбезі ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unian.ua/world/1611812-ssha-i-rosiya-vislovilis-proti-zmini-prava-veto-v-radbezi-oon.html.

9. Обмеження права вето в Радбезі ООН підтримують вже більше 100 держав – Єлісєєв [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dt.ua/WORLD/obmezhennya-prava-veto-v-radbezi-oon-pidtrimuyut-vzhe-bilshe-100-derzhav-yelisyeyev-186407_.html.

10. Всеосяжне врегулювання кіпрської проблеми [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zypern.cc/extras/annan-plan-for-cyprus-2004.pdf.

Караваєв Вадим Сергійович – кандидат політичних наук, головний консультант Центру досліджень проблем Російської Федерації Національного інституту стратегічних досліджень.

Стаття надійшла до редакції 9 жовтня 2017 р.

УДК 341.1

Наталія Мадзігон *

МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО ЯК ЧАСТИНА НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА

У статті аналізується розвиток міжнародного гуманітарного права через призму його впровадження у національних правопорядках. Розглядаються різні наукові підходи до реалізації норм міжнародного гуманітарного права у національних законодавствах держав та законодавстві України.

Ключові слова: міжнародне гуманітарне право, міжнародні збройні конфлікти, реалізація норм міжнародного права, національний правопорядок.